

9. Velikost podniků podle počtu chovaných zvířat

Velikost podniků podle počtu chovaného skotu

V roce 2007 se chovem skotu zabývalo přibližně 34 % z celkového počtu podniků fyzických osob a 55 % z celkového počtu podniků právnických osob. Počty zvířat chovaných v podnicích fyzických a podnicích právnických osob jsou řádově odlišné. Téměř tři pětiny (59,5 %) podniků fyzických osob zabývajících se chovem skotu chovaly pouze 1 až 10 ks skotu a třetina 11 až 50 ks skotu. Právnické osoby zabývajících se chovem skotu oproti tomu téměř ze dvou pětín (37,4 %) chovaly skot v počtu 101 až 500 ks na podnik, přibližně z jedné čtvrtiny 501 až 1 000 ks a z necelé čtvrtiny 1 000 až 5 000 ks skotu na podnik.

Většina skotu je chována v podnicích právnických osob. Pro všechny právní formy podniků právnických osob a zejména akciové společnosti a družstva je typická jeho vysoká koncentrace. Nejvyšší podíl skotu u akciových společností a v družstvech byl v podnicích chovajících více než 1 000 a méně než 5 000 ks skotu (65,6 % respektive 59,5 %).

Tab. 16 - Podíly velikostních skupin podniků podle počtu chovaného skotu

Velikostní skupiny chovaného skotu (ks)	Podniky fyzických osob		Podniky právnických osob		z toho					
	podíl ZJ %	podíl ks %	podíl ZJ %	podíl ks %	s.r.o.		a.s.		družstva	
					podíl ZJ %	podíl ks %	podíl ZJ %	podíl ks %	podíl ZJ %	podíl ks %
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom:										
0	66,1	-	44,9	-	57,7	-	32,6	-	16,4	-
1 - 10	20,1	8,8	1,4	0,0	1,9	0,1	0,8	0,0	0,5	0,0
11 - 50	9,7	27,2	2,8	0,2	3,9	0,7	1,4	0,1	0,9	0,0
51 - 100	2,2	18,3	2,6	0,5	3,7	1,8	0,9	0,1	1,5	0,2
101 - 500	1,7	36,7	20,6	16,0	22,0	37,7	14,1	7,0	25,4	11,4
501 - 1000	0,1	8,5	14,8	28,5	8,0	35,7	22,9	25,4	27,2	27,4
1001 - 5000	0,0	0,5	12,9	53,4	2,9	24,0	27,2	65,6	27,9	59,5
> 5000	-	-	0,1	1,3	-	-	0,2	1,8	0,2	1,5

Velikost podniků podle počtu chovaných prasat

Chovem prasat se zabývá méně jednotek než chovem skotu. V roce 2007 se chovem prasat zabývalo přibližně 30 % zemědělských podniků fyzických osob a 33 % právnických osob. Rozhodující počet prasat je, obdobně jako je tomu u skotu, chován v intenzivních velkochovech v podnicích právnických osob. Také v podnicích fyzických osob je rozhodující podíl prasat chován v chovech s vysokou koncentrací zvířat.

Tab. 17 - Podíly velikostních skupin podniků podle počtu chovaných prasat

Velikostní skupiny chovaných prasat (ks)	Podniky fyzických osob		Podniky právnických osob		z toho					
	podíl ZJ %	podíl ks %	podíl ZJ %	podíl ks %	s.r.o.		a.s.		družstva	
					podíl ZJ %	podíl ks %	podíl ZJ %	podíl ks %	podíl ZJ %	podíl ks %
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
v tom:										
0	71,4	-	67,0	-	81,2	-	49,5	-	43,6	-
1 - 10	23,0	8,0	0,7	0,0	0,7	0,0	0,6	0,0	0,2	0,0
11 - 50	3,4	12,2	1,3	0,0	1,4	0,1	0,2	0,0	1,8	0,1
51 - 100	0,9	9,6	1,3	0,1	1,4	0,3	1,2	0,0	0,7	0,0
101 - 500	1,0	30,9	7,0	2,3	6,2	5,6	5,1	0,7	11,7	3,2
501 - 1 000	0,1	12,8	5,6	4,7	2,3	5,4	8,1	2,6	12,8	8,8
1 001 - 5 000	0,1	26,4	13,3	34,0	5,5	36,9	24,6	25,1	25,4	53,7
> 5 000	-	-	3,8	58,9	1,3	51,6	10,8	71,5	3,8	34,2

Podniky zabývající se chovem ovcí a koz

Zatímco rozhodující podíl významných druhů hospodářských zvířat z pohledu zemědělské produkce je chován v podnicích právnických osob, u ovcí, koz a okrajově chovaných zvířat je situace odlišná. Zásadní podíl na jejich stavech mají podniky fyzických osob, které se také většinou zabývají zpracováním jejich produktů.

V roce 2007 podniky fyzických osob chovaly 82,0 % z celkového stavu ovcí a 89,6 % z celkového stavu koz. Za poslední dva roky vzrostly stavy ovcí ze 149 065 ks v roce 2005 na 172 797 ks v roce 2007 a stavy koz ze 14 149 ks v roce 2005 na 15 853 ks v roce 2007. Za stejné období se zvýšilo zatížení zemědělské půdy ovciemi z 4,2 na 4,9 ks na 100 ha obhospodařované zemědělské půdy a z 17,0 na 19,0 ks na 100 ha trvalých travních porostů. Nárůst stavu ovcí a koz souvisí kromě dotačních a podpůrných opatření státu také s nedostatečnou nabídkou skopového masa a rostoucím zájmem o zdravou výživu, zahrnující např. výrobu ovčího a kozího sýra.

Z celkového počtu 172 797 ovcí se více než třetina chová ve stádech čítajících 101 až 500 ks. Druhý nejvyšší podíl na celkových stavech (29,5 %) zauímají podniky se stádem 11 až 50 ks. V chovech koz jich je nejvíce chováno ve velikostních skupině 1 až 10 ks. Zatímco pro chov koz nejsou typické vyšší koncentrace zvířat, ovce jsou chovány i ve velikostních skupinách 1 001 až 5 000 ks (3,3 %).

Podniky zabývající se chovem okrajových zvířat

Mezi chovateli králíků převažovaly z drtivé většiny podniky fyzických osob (99,7 %). Králíci jsou typickým zástupcem zvířat, u nichž je rozšířen chov pro samozásobení. V roce 2007 činil podíl králíků chovaných v podnicích fyzických osob 85,3 %. Na jeden podnik fyzických osob připadalo v průměru 27 králíků a na jeden právnických osob 1 486 králíků. Při vyhodnocování výsledků šetření je však nutno brát v úvahu prahové hodnoty šetření.

Mezi okrajově chovanými zvířaty vzrostl v posledních letech zájem o chov pštrosů. Ve dvouletém období 2005 až 2007 se jejich stavy navýšily z 2 166 ks v roce 2005 na 4 023 ks v roce 2007. K nárůstu došlo u obou hlavních právních forem zemědělských podniků, v případě podniků právnických osob dokonce téměř na dvojnásobný počet. Rozhodující podíl (70,2 %) zvířat je však chován u podniků fyzických osob.

Až na výjimky (perličky) dochází k nárůstu stavů okrajově chovaných zvířat. Mezi roky 2005 a 2007 došlo např. k nárůstu stavů křepelek o 22,9 %.

V chovu kožešinových zvířat, jejichž stavy se po roce 1989 výrazně snížily, došlo v dvouletém období 2005 až 2007 k nárůstu početních stavů o 15,3 %.